

HYPERTENSIVE EMERGENCIES BETWEEN PROBLEMS AND ACHIEVEMENTS AT THE PRE-HOSPITAL STAGE

Catanoi Natalia¹, Rabovila Ala¹, Scurtov Natalia¹, Pestereanu Mihail², Betisor Vitalie¹

¹ Department of Emergency Medicine, *Nicolae Testemitanu* SUMPh;

² National Centre of Pre-Hospital Emergency Medical Assistance

Background. High blood pressure is a current medical, economic and social problem, due to a high incidence in the population and the major risks involved. It is one of the most common cardiovascular diseases and remains a major cause of mortality, both worldwide and in the Republic of Moldova. **Objective of the study.** Studying hypertensive emergencies at the prehospital stage. **Material and Methods.** The study was conducted based on the examination of the application forms of the IMSP of the National Center for Pre-Hospital Emergency Medical Assistance by the Republic and the Municipality of Chisinau for the year 2019. **Results.** In the Republic of Moldova in 2019, major cardiovascular emergencies served by the AMUP Service amounted to 38,067. Of these, extreme hypertensive emergencies were 15,029, which is 39.5%. Grade II cardiovascular emergencies constituted 165 444, of these common hypertensive emergencies 75 489, which constituted 45.6% and essential hypertension 63 816 - 38.6%. Analyzing these data and comparing them with other years, we see an increase in the incidence of requests from the Pre-Hospital Emergency Medical Assistance Service in all categories of cardiovascular emergencies and especially in major cardiovascular emergencies and extreme hypertensive emergencies. **Conclusion.** Preventing high blood pressure by ensuring early management at the prehospital stage should be a priority for all levels in health systems. It is also extremely important for the population to be aware of the need to keep risk factors under control and to request the 112 Service as soon.

Keywords: prehospital, emergency.

URGENȚELE HIPERTENSIVE ÎNTRE PROBLEME ȘI REALIZĂRI LA ETAPA DE PRESPITAL

Catanoi Natalia¹, Rabovila Ala¹, Scurtov Natalia¹, Pestereanu Mihail², Betisor Vitalie¹

¹Catedra de urgențe medicale, USMF „Nicolae Testemițanu”;

²Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească

Introducere. HTA reprezintă o problemă actuală medicală, economică și socială, printr-o incidență înaltă în rândul populației și a riscurilor majore pe care le comportă. Ea este una dintre cele mai răspândite afecțiuni cardiovasculare și rămâne a fi cauza majoră de mortalitate, atât la nivel mondial cât și în Moldova. **Scopul lucrării.** Studiarea urgențelor hipertensive la etapa de prespital. **Material și Metode.** Studiul a fost efectuat pe baza examinării fișelor de solicitare a IMSP Centrului Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească pe Republică și Municipiul Chișinău pe anul 2019. **Rezultate:** În Republica Moldova în 2019, urgențe cardiovasculare majore deservite de Serviciul AMUP au constituit 38 067. Dintre care, urgențe hipertensive extreme 15 029, ceea ce constituie 39,5 %. Urgențe cardiovasculare gradul II au constituit 165 444, dintre acestea urgențe hipertensive comune 75 489, ceea ce constituia 45,6% și HTA esențială 63 816 – 38,6%. Conform datelor analizate și în comparație cu anii precedenți, atestăm o creștere a incidenței solicitărilor Serviciului de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească în toate categoriile de urgențe cardiovasculare, mai ales în urgențele cardiovasculare majore și urgențele hipertensive extreme. **Concluzii.** Prevenirea hipertensiunii arteriale, prin asigurarea unui management precoce la etapa de prespital ar trebui să fie o prioritate pentru toate nivelele în sistemele de sănătate. Este, de asemenea, extrem de important ca populația să conștientizeze necesitatea menținerii sub control a TA.

Cuvinte-cheie: prespital, urgență.